

กว่า 10 ปีไก่ไทยปลอดหวัดนก ในสถานการณ์เสี่ยงรอบทิศทาง

นสพ.อภิ สุทธิสังข์

แม้ครั้งหนึ่งเมื่อ 12 ปีก่อน (ปี 2547) ประเทศไทยจะประสบปัญหาโรคไข้หวัดนก ทำให้อุตสาหกรรมสัตว์ปีกของไทยถึงกับทรุดลง แต่นับตั้งแต่ปี 2549 การแก้ปัญหาหวัดนกของไทยได้อย่างเบ็ดเสร็จทำให้ความเข้มแข็งของภาคอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์ปีกของไทยกลับเข้มแข็งขึ้น

คงไม่เพียงสะท้อนจากมูลค่าการส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ที่คาดว่าปีนี้ไทยจะมีการเติบโตของตลาดส่งออกเนื้อไก่ที่ 4-5% สามารถส่งออกเนื้อไก่สดแช่แข็งและผลิตภัณฑ์ไก่แปรรูปปรุงสุกได้มากขึ้นเป็น 7.6 แสนตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 9.79 หมื่นล้านบาทเท่านั้น หากแต่ไทยยังประสบความสำเร็จในการป้องกันการระบาดของโรคไข้หวัดนกมาเกือบ 10 ปี

นสพ.อภิ สุทธิสังข์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ ยืนยันว่า ไทยประกาศเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่ยังคงรักษาสถานภาพปลอดโรคไข้หวัดนก และสามารถป้องกันโรคนี้ได้ 100% แม้ในขณะนี้หลายประเทศทั่วโลกยังต้องเผชิญปัญหานี้อยู่ก็ตาม

โดยไทยไม่พบการติดเชื้อในคนมาตั้งแต่ปี 2549 และยังคงสถานะประเทศปลอดโรคตามรายงานขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (โอไออี) นับจากปี 2551 จนถึงปัจจุบัน

ทั้งหมดนี้เกิดจากการดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและควบคุมระบบความปลอดภัยทางชีวภาพในฟาร์มสัตว์ปีกอย่างเคร่งครัดของเกษตรกรและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสัตว์ปีก และการป้องกันสัตว์พาหะนำโรคด้วยระบบฟาร์มปิดอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการเฝ้าติดตามสถานการณ์และข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุมและตรวจสอบสัตว์ปีกและคนรวมถึงพื้นที่เสี่ยงในเชิงรุก

ปัจจุบันแม้ว่าขณะนี้หลายทวีปรวมถึงทวีปเอเชียและประเทศเพื่อนบ้านข้างเคียงของไทยยังคงตรวจพบโรคไข้หวัดนกก็ตาม แต่ไทยยังเดิน

หน้ามาตรการคุมเข้มเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง และแจ้งเตือนเกษตรกรผู้ทำฟาร์มสัตว์ปีกให้เพิ่มการตรวจสอบเข้มงวดไม่ให้สัตว์ที่อาจเป็นพาหะเข้าฟาร์มได้ และเน้นการบริหารจัดการภายในฟาร์มด้วยระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ ผู้บริโภคจึงมั่นใจได้ว่าทั้งสัตว์ปีกและไข่ไม่มีโรค สามารถบริโภคได้อย่างปลอดภัย

สำหรับประเทศที่มีปัญหาด้านไข้หวัดนกนับแต่ช่วงปลายปี 2559 มีหลายประเทศมีข่าวคราวการระบาดของไข้หวัดนกยังคงมีออกมาอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในสหภาพยุโรป ตะวันออกกลาง และแอฟริกา รวมทั้งประเทศในภูมิภาคตะวันออก ไม่ว่าจะเป็น สาธารณรัฐประชาชนจีน ไต้หวัน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และแคนาดา

องค์การอนามัยโลก หรืออู๋ ได้เตือนให้ประเทศต่างๆ เฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไข้หวัดนกอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในหลายประเทศทั้งในเขตหนาว และจากรายงานขององค์การสุขภาพสัตว์โลก หรือโอไออี พบการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกและนกธรรมชาติในประเทศเพื่อนบ้านรอบประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เช่น ลาว พม่า เวียดนาม กัมพูชา รวมทั้งจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ล่าสุดหลายเมืองในจีนได้สั่งปิดตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิต เพื่อป้องกัน

การแพร่ระบาดของไข้หวัดนก

ส่วนประเทศไทยที่ประสบการระบาดมาก่อนตั้งแต่ปี 2547 และมียุทธศาสตร์ในการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ด้วยความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาการจัดการอย่างต่อเนื่อง อย่างบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟ และกับกรมปศุสัตว์ ด้วยการนำแนวคิดของโอไออี มาปรับใช้ในระบบการเลี้ยงสัตว์ปีกตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน

ในส่วนของบริษัทซีพีเอฟ ได้สอบถาม นสพ. พงศ์ศักดิ์ สมยานันทนกุล รองกรรมการผู้จัดการ ด้านมาตรฐานการผลิตสัตว์ปีก ซีพีเอฟ ทราบว่า บริษัทนำเอาระบบคอมพิวเตอร์และฟาร์มระบบปิด มาปรับใช้ในการเลี้ยงสัตว์ มีการแยกส่วนการเลี้ยงที่ชัดเจน เพื่อให้ทราบสถานะสุขภาพสัตว์ตลอดการเลี้ยง ซึ่งระบบนี้เน้นมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพที่ลดโอกาสและความเสี่ยงการเกิดโรค ซึ่งการควบคุมป้องกันโรคทั้งภายในฟาร์มและพื้นที่กันชนรัศมี 1 กิโลเมตรรอบฟาร์มอย่างเข้มงวด ซึ่งมี 4 หัวใจสำคัญ คือ 1. ฝักระวังโรคอย่างต่อเนื่อง วางโปรแกรมการตรวจ พัฒนาวีธีการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เพื่อให้ได้ผลวินิจฉัย

ที่รวดเร็ว แม่นยำ และมาตรการตอบสนองอย่างทันท่วงที นับเป็นบริษัทแรกของไทยที่นำระบบนี้มาใช้ซึ่งได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์และประเทศผู้นำเข้า

ปัจจุบันซีพีเอฟยังเพิ่มระบบไบโอซีเคียวริตี้ในฟาร์ม โดยเน้นการจัดการระบบที่ดี ถือเป็นหัวใจหลักของระบบฟาร์ม และมีการตรวจสอบให้ปลอดโรค ปลอดสารในทุกขั้นตอน รวมทั้งเพิ่มระบบ จีพีเอส เพื่อติดตามการเคลื่อนย้ายสัตว์ไปยังโรงฆ่าและให้อยู่ในเส้นทางที่กำหนด ความเข้มงวดของกรมปศุสัตว์ ประกอบกับความมุ่งมั่นของภาคเอกชน ส่งผลให้ไทยมีความสามารถในการป้องกันอย่างเข้มแข็งจนประสบความสำเร็จสามารถเรียกคืนความเชื่อมั่นจากประเทศคู่ค้าต่างๆ กลับมาได้ทั้งหมด ทั้งสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ปีนี้สมาคมผู้ผลิตไก่เพื่อส่งออกไทยคาดการณ์ปริมาณการส่งออกไก่ในปี 2560 นี้ว่า จะมียอดรวม 7.5 แสนตัน มูลค่า 1 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ราว 6-7% ความเข้มแข็งของภาคปศุสัตว์ที่วันนี้ ทำให้เกษตรกรไม่ต้องเสี่ยงหรือกังวลในด้านตลาดและราคา. ยังส่งผลให้ผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยด้วย เรียกว่าวินกันทั่วหน้าครับ

นับเป็นความสำเร็จอย่างดีที่กรมปศุสัตว์ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนและเกษตรกร แม้ประเทศเพื่อนบ้านมีการระบาดไข้หวัดนกแต่ประเทศไทยปลอดภัยมากกว่า 10 ปีแล้ว

● คณณัส กำเจ ●

นสพ. พงศ์ศักดิ์ สมยานันทนกุล